www.xtrapapers.com

Sonraíocht Nua

Rewarding Learning

ADVANCED SUBSIDIARY (AS)
General Certificate of Education
2017

Uimhir Lárionaid

Uimhir Iarrthóra

Cúram Sláinte agus Sóisialta

Aonad Measúnaithe AS 3
ag measúnú
Sláinte agus Folláine

SHC31

[SHC31]

DÉ hAOINE 12 BEALTAINE, MAIDIN

AM

2 uair an chloig.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.
Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo.
Freagair **gach ceann** de na **trí** cheist.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 100 an marc iomlán don pháipéar seo.
Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeisteanna **2(f)**, **3(c)**, agus **3(e)**.
Léiríonn figiúirí idir lúibíní atá priontáilte ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Don Scrúdaitheoir amháin	
Roinn A	
Uimhir Ceiste	**Marcanna**
1	
2	
3	
Marc Iomlán	

www.xtrapapers.com

LEATHANACH BÁN

www.xtrapapers.com

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

1 Cuireann an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte (EDS) (*WHO*) le sláinte agus folláine daoine ar scála domhanda. Tá réimse leathan eagraíochtaí, lena n-áirítear eagraíochtaí reachtúla, deonacha agus príobháideacha nó tráchtála, i dTuaisceart Éireann a chuireann le sláinte agus folláine an phobail. Mar gheall ar nádúr ilchineálach an phobail, tá sé tábhachtach go mbíonn cleachtas in aghaidh leithcheala á chur chun cinn ag na soláthraithe seirbhíse uilig a bhaineann le cúrsaí sláinte, cúram sóisialta agus luathbhlianta.

(a) Mínigh **dhá** dhóigh a gcuireann EDS (*WHO*) le sláinte agus folláine daoine ar fud an domhain.

1. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

2. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

(b) Sainaithin **dhá** eagraíocht dheonacha a chuireann le sláinte agus folláine daoine i dTuaisceart Éireann.

______________________________ [1]

______________________________ [1]

www.xtrapapers.com

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(c) Na heagraíochtaí príobháideacha nó tráchtála atá sainaitheanta, cuir síos ar an dóigh a gcuireann siad le sláinte agus folláine leis an tábla thíos a chomhlánú.

Eagraíochtaí príobháideacha nó tráchtála	An dóigh a gcuireann siad le sláinte agus folláine
Cógaslanna	[3]
Soláthraithe cúram baile	[3]
Teiripeoirí Iomlánaíocha	[3]

www.xtrapapers.com

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(d) **(i)** Sainmhínigh an téarma leithcheal.

[2]

(ii) Luaigh **dhá** dhóigh ar féidir le bainisteoir i suíomh sláinte, cúram sóisialta nó luathbhlianta cleachtas in aghaidh leithcheala a chur chun cinn.

1.

[3]

2.

[3]

www.xtrapapers.com

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(iii) Mínigh **trí** dhóigh ar féidir le cleachtas in aghaidh leithcheala cur le sláinte agus folláine úsáideoirí seirbhísí.

1. ____

____

____

____ [2]

2. ____

____

____

____ [2]

3. ____

____

____

____ [2]

www.xtrapapers.com

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

2 Cuireann Teach Altranais Radharc na Mara cúram ar fáil do dhaoine níos aosta. Tá cuid acu in aonad sainchúraim cionn is go bhfuil néaltrú orthu. Tá tacaíocht na foirne de dhíth ar chuid eile acu cionn is go bhfuil drochshláinte acu i rith an ama.

(a) Sainmhínigh na téarmaí seo a leanas.

Galar

____

____

____

____ [2]

Drochshláinte

____

____

____

____ [2]

(b) Cuir síos ar an dóigh a bhféadfadh an drochshláinte a bhíonn ag cónaitheoirí Radharc na Mara tionchar a imirt ar na caidrimh acu.

____

____

____

____

____

____ [3]

www.xtrapapers.com

(c) Mínigh **dhá** dhóigh a bhféadfadh drochshláinte tionchar féideartha a imirt ar fholláine shíceolaíoch na gcónaitheoirí.

1. ____

____

____

____ [2]

2. ____

____

____

____ [2]

(d) Tá Radharc na Mara á reáchtáil ag an iontaobhas sláinte agus cúram sóisialta áitiúil. Mínigh **trí** dhóigh eile a gcuireann iontaobhais le sláinte agus folláine na bpobal a ndéanann siad freastal orthu.

1. ____

____

____

____ [2]

2. ____

____

____

____ [2]

3. ____

____

____

____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

www.xtrapapers.com

(e) Pléigh an dóigh ar féidir le tinneas amháin nó galar amháin a bhaineann le próiseas an aosaithe dul i bhfeidhm ar shláinte agus folláine fhisiceach.

Ainm an tinnis/ghalair

____

An dóigh ar féidir leis dul i bhfeidhm ar shláinte agus folláine fhisiceach.

____

____

____

____

____

____ [3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

www.xtrapapers.com

(f) Samplaí in úsáid agat, déan anailís ar an dóigh ar féidir leis an fhoireann riachtanais na gcónaitheoirí i Radharc na Mara a chomhlíonadh.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

www.xtrapapers.com

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

[12]

www.xtrapapers.com

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

3 Cuireann cuid mhór tosca le sláinte agus folláine daoine, cuid acu nach féidir leo iad a rialú. Creideann an rialtas go bhfuil sé tábhachtach go nglacann daoine freagracht as a sláinte agus folláine féin, agus spreagtar seo trí fheachtais chothú na sláinte a reáchtálann an Ghníomhaireacht Sláinte Poiblí (GSP) (*PHA*).

(a) Liostaigh **trí** dhóigh dhifriúla ar féidir le daoine freagracht a ghlacadh as a sláinte agus folláine féin.

1. ______________________________ [1]

2. ______________________________ [1]

3. ______________________________ [1]

(b) **(i)** Sainaithin feachtas chothú na sláinte **amháin** atá á reáchtáil ag an GSP (*PHA*).

______________________________ [1]

(ii) Mínigh **trí** dhóigh a ndearna an feachtas iarracht a theachtaireacht a chur in iúl.

1. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

2. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

3. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

www.xtrapapers.com

(iii) Mínigh láidreacht **amháin** agus laige **amháin** a bhaineann le cur chuige spreagadh na heagla maidir le cothú na sláinte.

Láidreacht a bhaineann leis an chur chuige seo

____

____

____

____ [2]

Laige a bhaineann leis an chur chuige seo

____

____

____

____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

www.xtrapapers.com

(c) Pléigh an dóigh ar féidir le drochthithíocht tionchar a imirt ar shláinte agus folláine fhisiceach, shóisialta agus shíceolaíoch daoine.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

www.xtrapapers.com

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

[9]

(d) Mínigh dóigh **amháin** ar féidir le húsáid drugaí mídhleathacha tionchar a imirt ar gach ceann acu seo a leanas.

Sláinte agus folláine fhisiceach

[2]

Sláinte agus folláine shóisialta

[2]

www.xtrapapers.com

(e) Seachas an tionchar a bhíonn ag dálaí tithíochta, déan anailís ar an dóigh a dtéann aicme shóisialta i bhfeidhm ar shláinte agus folláine.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

www.xtrapapers.com

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

[12]

www.xtrapapers.com

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHAIPÉIR

www.xtrapapers.com

www.xtrapapers.com

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.